Harrastusteaduse lõimimine õppetöösse

Arutelu kokkuvõte (ETAGi harrastusteaduse seminar Lodjakojas 15.10.2026)
Kokkuvõtte koostas Maria Ivanova

MIS PIIRAB?	MIS TOETAB / VÕIKS TOETADA?
Infrastruktuur ja haldus	**Infrastruktuur ja haldus**
● Uurimiseks huvitavate loodusobjektide / looduskeskkonna kättesaamatus ● Vähene info ja kaasatus: õpetaja ei leia materjalide ja portaalide külluses infot üles ● Kuidas leida teadlaste ja koolide vahel suhtluseks õige meediakanal? ● Ülekoormatud riiklik õppekava ● Puudused riiklikus õppekavas loodusteemade kohapealt (gümnaasiumis)	● Loodussõbralikuma kooli õueala loomine ● Rohkem teavitustööd olemasolevate materjalide osas ja info tsentraliseerimine ● Konkreetsed juhised - videod ja töölehed (ja nende leitavamaks tegemine), et vähendada õpetaja eeltöö mahtu ● Selgem teavitus ja müütide murdmine õppekava ja ajamahukuse osas (paljud harrastusteaduse tegevused on seostatavd õppekavaga hästi ja neid on võimalik teha ampsudena)
Ressurss	**Ressurss**
● Ajapuudus ○ mille arvelt võtta aeg tegelemiseks? ● Rahapuudus vahenditele, transpordile	● Tunnid koolisiseselt pikemaks (koolides, kus on pikemad tunnid, on suurem tõenäosus õuesõpet teha) ● Lisaõpetaja appi ● Valmis õppekomplektid, et oleks lihtne asju välja viia ja tagasi tuua ● Sild koolide ja spetsialistide vahel - rohkem võimalusi (rahastust, aega) koolide külastamiseks ja koos tegemiseks, juhendatud retkede läbiviimiseks ● Koostöö MTÜde, keskkonnahariduse keskuste, muuseumide ja ülikoolidega, sh loov- ja uurimistööde juhendamiseks
Kultuur ja suhtumine	**Kultuur ja suhtumine**
● Puudulik toetus kolleegide/juhtkonna /KOVi poolt ● Koolis käib õppetöö hindamine teatud põhimõtete järgi (õppekava läbimine jne) ● HTMi “apsakas” lapsevanemate panuse osas transpordile - varem oli loomulik lapsevanemate toetus, aga see olukord muutis suhtumist ja kultuuri ning õpetajad on ettevatlikud ja kool kardab küsida	● Koostöise kultuuri arendamine koolides õpetajate vahel, et õpetaja tunneks ennast osana meeskonnast, kellega saab kõike katsetada ● Motiveerimiseks kasutada ära seda, et see on meeldejääv, vaheldust pakkuv ja elulisem õppimise viis, mis annab õpilastele praktilise töö kogemuse. ● Rõhutada, et harrastusteadus tagab teadlaste järelkasvu ● Vahel ongi okei pühenduda selle teemaga andekatele / huvlistele ● Entusiasm / hasart + järjepidevus → motivatsioon ● Arusaam, et on võimalik alustada väikeste sammudega

Oskused	Oskused
● Hirm ebaõnnestuda: õpetaja kõhklus oma loodusteaduslikus ja uurimistöö ülesehitamise ja juhendamise pädevuses ● Kuidas teha nii, et kõik õpilased kaasatud oleks? ● Kuidas ärgitada (linna / loodusest eemaldunud) õpilastes huvi? ● Kuidas leevendada õpilaste hirmusid looduse (putukad, loomad) ees? ● Väiksed eelteadmised õpilastel ● Tehnilised raskused (digipädevused)	● Õpetaja sotsiaal-emotsionaalse pädevuse toetamine, et ületada hirmud ● Oskus küsida, anda ja saada tagasisidet (õpetaja - õpilane - teadlane) ● Õpetaja kui teaduse populariseerija / kõneisiku pädevuste arendamine ● Õppepraktikad looduses õpetaja baaskoolituse juurde ● Tugi, koolitused, kogukond ● Kui endale meeldib, siis nakatab ka teisi

<u>Head ideed inspiratsiooniks, varia:</u>

- Valida oma kooli liik, keda uuritakse iga kevad ning teha sellest traditsioon
- Kooliülene võistlus
- Oma kodukoha tundmaõppimine
- Putukate kogumine
- Õppida kuidas võtta vee- ja mullaproove
- Vaimne reset - mine rappa kui oled omadega rappa jooksnud! Välju rutiinist